

УДК 636.5.034.082.2

І.Я. СТАТНИК, кандидат сільськогосподарських наук
ДП “НД ППЗ ім. Фрунзе НУБіП України”

В.В. МЕЛЬНИК, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Н.П. ПОНОМАРЕНКО, доктор сільськогосподарських наук,

В.П. БОРОДАЙ, доктор сільськогосподарських наук, професор

С.М. БАЗИВОЛЯК, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Продуктивність курей промислового стада кросу „Хайсекс білий” при утриманні у різних кліткових батареях

Наведено дані щодо яєчної продуктивності курей промислового стада кросу “Хайсекс білий” при утриманні у різних кліткових батареях. Встановлено, що кури фінального гібриду кросу “Хайсекс білий” характеризуються високим рівнем продуктивних якостей за показниками несучості і маси яєць, які перевищують дані фірми-постачальника кросу. Такі високі показники продуктивності встановлено при утриманні курей промислового стада в різних кліткових батареях, що свідчить про високий генетичний потенціал та адаптаційну здатність птиці даного кросу.

Кури, крос “Хайсекс білий”, кліткові батареї, продуктивність, несучість, маса яєць

Останнім часом галузь птахівництва в Україні динамічно розвивається: збільшується поголів'я птиці і об'єм виробленої продукції. Так, у 2012 році в Україні у господарствах усіх категорій вироблено яєць всіх видів птиці 19116,7 млн. шт., що на 2,3% більше, ніж у 2011 році. При цьому, у сільськогосподарських підприємствах виробництво яєць становило 11984,4 млн. шт., у тому числі, курячих – 11839,6 млн. шт., а на одну курку-несучку в середньому одержано 293 шт. [3].

Для виробництва курячих харчових яєць у птахогосподарствах України використовують кроси курей, які завозять із-за кордону. Одним із поширених кросів є “Хайсекс білий” провідної селекційної компанії “ISA/A Hendrix Genetics Company” (Нідерланди).

Даний крос є чотирилінійним, федерсексним і за результатами його використання в країні встановлено високий рівень продуктивних і відтворних якостей курей та їх адаптаційної здатності [2,6].

У птахівничих підприємствах країни з виробництва харчових яєць при утриманні курей промис-

лового стада використовують кліткове обладнання різних типів як вітчизняного, так і закордонного виробництва. У деяких господарствах проведено реконструкцію пташників з встановленням нового обладнання, але в більшості з них продовжують використовувати наявне за часткового удосконалення окремих елементів – систем годівлі, напування, збору яєць тощо. В цих умовах важливим є дотримання основних параметрів технологічного процесу виробництва продукції згідно

норм технологічного проектування для підприємств птахівничої галузі – „Підприємства птахівництва. ВНТП – АПК – 04.05” [4], а також рекомендацій щодо утримання курей певного кросу, які надає фірма-постачальник кросу, з метою досягнення високого рівня реалізації генетичного потенціалу продуктивності птиці.

У цьому зв'язку актуальним є проведення оцінки рівня продуктивності курей при утриманні промислового стада в кліткових батареях обладнання різних типів з

Продуктивність курей промислового стада кросу „Хайсекс білий”

Вік, тижнів	Несучість на початкову несучку, шт. (з наростаючим підсумком)				Маса яйця, г			
	стандарт	група			стандарт	група		
		1	2	3		1	2	3
24	26,0	27,42	24,35	25,74	53,3	52,5	52,6	52,9
32	78,0	78,98	77,58	77,67	59,5	61,7	57,2	58,3
52	203,0	206,65	207,96	205,07	62,7	67,8	65,0	65,6
64	273,0	279,21	281,86	276,42	63,9	67,8	67,2	67,8
72	316,0	325,50	328,85	322,29	64,7	67,2	66,1	67,8

метою встановлення оптимальних параметрів ведення технологічного процесу за використання певного кросу. Виходячи з цих передумов, метою роботи було проаналізувати продуктивні якості курей-несучок фінального гібриду кросу „Хайсекс білий” при утриманні в різних кліткових батареях.

Матеріал і методи досліджень. Дослідження проведено в умовах ДП “НД ППЗ ім. Фрунзе НУБіП України” (АР Крим) на курях кросу „Хайсекс білий”. Ремонтний молодняк для комплектування промислового стада несучок вирощували за однакових умов і утримували у кліткових батареях. При переведенні в пташники для дорослих курей молодняк фінального гібриду кросу був розміщений в пташниках з різним обладнанням: КБР-2 (пташник №9) – групове утримання, L-103 (пташник №21) – індивідуальне утримання, L-112 (пташник №18) – групове утримання. Ці комплекти обладнання призначені для утримання батьківського стада яєчних курей з півнями, але за тих умов, які склалися в господарстві, в клітках було розміщено курей фінального гібриду кросу для виробництва харчових яєць. У пташнику №9 було розміщено 15342 курей (1 група), у пташнику №21 – 9120 гол. (2 група), у пташнику №18 – 14430 гол. (3 група). Умови годівлі при утриманні курей усіх груп були ідентичними з диференціюванням раціонів по фазах продуктивного періоду.

При проведенні досліджень враховували такі показники: несучість на початкову несучку, інтенсивність несучості, жива маса, маса яйця, витрати корму.

Результати досліджень. Кліткові батареї, в яких утримували несучок промислового стада, мають певні конструктивні відмінності [1]. Так, кліткові батареї обладнання КБР-2 – двоярусні, однорядні. Розміри кліток становлять 2700x900 мм, ширина гнізда – 450 мм, глибина – 300 мм. Кількість курей в одній клітці – 31. Система яйцезбору обладнання складається з гнізд, транспортерів та накопичувальних столів.

Система кормороздачі складається з кормового бункера, ланцюгового кормороздавача та годівниці. Роздавання корму здійснюється автоматично за заданою програмою. Система напування включає ніпельні напувалки.

Комплект обладнання L-103, який використовують для утримання півнів і курок при застосуванні штучного осіменіння, включає триярусні селекційні кліткові батареї. При цьому півнів утримують у групових клітках, а курок – у індивідуальних. Клітка для півнів має розміри 400x430 мм, для курок – 200x430 мм. При використанні даного обладнання для утримання курок промислового стада (група 2) у клітках для півнів

розміщували по 3 несучки. Корм роздається ланцюговим кормороздавачем, напування здійснюється за допомогою ніпельних напувалок.

Комплект обладнання L-112 включає двоярусні, дворядні кліткові батареї етажеркового типу. У кожній клітці розміром 2000x900 мм розміщали 31 несучку. Годівля та напування птиці здійснюються як і при утриманні в кліткових батареях комплекту L-103.

В умовах господарства кури починають яйцекладку вже у віці 17 тижнів. Відзначимо, що за перший тиждень несучості в 1-й, 2-й та 3-й групах її інтенсивність становила відповідно 4,7, 2,1 та 4,0% при нормативному значенні 3,0%.

Для курей даного кросу є характерним швидке нарощування рівня інтенсивності несучості до досягнення піку у 29-тижнів – 93,4%, 95,5%, 93,9% відповідно для 1-, 2- та 3-ї груп. Кури характеризуються тривалим періодом високої інтенсивності несучості та її поступовим повільним зниженням після піку. Наприкінці дослідного періоду у 72-тижневому віці птиці встановлено інтенсивність несучості на рівні 81,5, 83,7 та 81,0% відповідно для курей 1-, 2- та 3-ї груп. Тривалість періоду високого рівня інтенсивності несучості (вище 90%) становила 22 тижні для курей 1-ї групи, 30 тижнів – 2-ї, 21 тиждень – 3-ї. Такий високий рівень інтенсивності несучості впродовж продуктивного періоду обумовив відповідний рівень несучості – 322,29...328,85 шт. на початкову несучку за 72 тижні (табл.).

Зазначимо, що кури-несучки промислового стада при утриманні в кліткових батареях L-103 та L-112 характеризувались вищою продуктивністю, ніж подає фірма-оригіна-тор кросу. Крім цього, на початку продуктивного періоду в усіх групах споживання корму було меншим за нормативні значення. Однак вже з 52-тижневого віку кури всіх груп споживали корму більше, ніж зазначено в рекомендаціях, особливо в пташниках з обладнанням КБР-2 та L-112. Загалом в усіх дослідних групах спостерігали значне вар'ювання рівня споживання корму несучками. Відзначимо, що у 2-й групі споживання корму було найменшим. За період 16-72 тижні витрати корму становили: 6410,6 г/гол. – у 1-й групі, 6217,7 г/гол. – у 2-й, 6438,8 г/гол. – у 3-й, при нормативному значенні 6023 г/гол. за період.

За рівнем живої маси спостерігались значні відмінності між групами, особливо наприкінці продуктивного періоду – 1809 г, 1591 г, 1703 г відповідно для 1-, 2- та 3-ї груп. У курей 2-ї групи рівень живої маси був близьким до нормативних значень, 1- та 3-ї груп – був вищим за стандартні значення протягом всього продуктивного періоду (за винятком значення у

24-тижневому віці для 1-ої групи). Відзначимо, що саме для курей 1- та 3-ї груп рівень споживання корму був значно вищим за нормативний.

Щодо маси яєць, то з другої половини продуктивного періоду в усіх групах маса яєць була вищою за нормативну – на 2,3...5,1 г у 52-тижневому віці, на 1,3...3,9 г – у 64-тижневому, на 1,4...3,1 г – у віці 72 тижні.

Висновки

За результатами проведених досліджень встановлено, що фінальний гібрид кросу “Хайсекс білий” характеризується високим рівнем продуктивних якостей – несучість на початкову несучку становить 322,29...325,50 шт. за 72 тижні життя при масі яєць 66,1...67,8 г, які є вищими за стандартні значення, що надає фірма-постачальник кросу. Такий високий рівень продуктивності встановлено при утриманні курей промислового стада в різних кліткових батареях, що свідчить про високий генетичний потенціал та адаптаційну здатність птиці.

Приведены данные яичной продуктивности кур промышленного стада кросса “Хайсекс белый” при содержании в разных клеточных батареях. Установлено, что куры финального гибрида кросса “Хайсекс белый” характеризуются высо-

ким уровнем продуктивных качеств по показателям яйценоскости и массы яиц, которые превышают данные компании-поставщика кросса. Такие высокие показатели продуктивности отмечены при содержании кур промышленного стада в разных клеточных батареях, что свидетельствует о высоком генетическом потенциале и адаптационной способности птицы данного кросса.

Куры, кросс “Хайсекс белый”, клеточные батареи, продуктивность, яйценоскость, масса яиц

Presents data egg productivity of hens of industrial herd of the cross “Hisex white” at contents in different cellular batteries.

It is established that the hens of the final hybrid of the cross “Hisex white” are characterized by a high level of productive qualities of the indicators of egg-laying and the mass of eggs, which exceed the data of the company-supplier of the cross.

Such high indicators of productivity were achieved when the content of industrial herds of hens in different cellular batteries, which testifies to the high genetic potential and adaptability of the hens of the cross.

Hens, cross “Hisex white”, cellular batteries, productivity, laying productivity, egg mass

Література

1. Кива А.А., Сухарев Ю.Н., Лукьянов В.М. Машины и оборудование для птицеводства: Справочник. – М.: Агропромиздат, 1987. – 240 с.
2. Коваленко Г.Т. Кроси Хайсекс в Україні та їх продуктивні і адаптивні якості / Г.Т.Коваленко І.А.Степаненко, І.Я.Статнік, Б.О.Якимчик // Птахівництво: Міжвід. темат. наук.зб. / ІП УААН. – Харків, 2006. – Вип.58. – С. 93–98.
3. Петров Ю.Є. Підсумки роботи галузі птахівництва у 2012 році / Ю.Є.Петров // “Сучасне птахівництво”. – 2013. – №1. – С.2-3.

4. Підприємства птахівництва. ВНТП – АПК – 04.05. – К.: Міністерство аграрної політики України, 2005. – 90 с.

5. Хайсекс белый. Фінальний гібрид. Руководство по содержанию / УОППЗ им. Фрунзе НАУ. – УОППЗ им. Фрунзе НАУ, 2007. – 57 с.

6. Якимчик Б.А., Статнік І.Я., Коваленко А.Т. Продуктивные и воспроизводительные качества прародительских и родительских форм кросса „Хайсекс белый” в условиях Украины / Б.А.Якимчик. И.Я.Статнік, Г.Т.Коваленко // Птахівництво: Міжвід. темат. наук. зб. / ІП УААН. – Харків, 2004. – Вип.55. – С.159–163.